

momo kapor

beleške jedne ane

hronika u dvadeset šest glava

■ Laguna ■

copyright © 1972, Momo Kapor
copyright © ovog izdanja 2018, LAGUNA

SADRŽAJ

PREDGOVOR	13
-----------	----

UFUR	19
------	----

GLAVA I	29
---------	----

Ana susreće pisca ove knjige i čavrlja s njim u ogromnim količinama. O hvatanju slatke ptice mladosti, o starom kečupu i pisanju bez veze. Anavolimilovana – tri reči koje se čitaju jednako sa obe strane, ili nešto slično uvodu u kasnije događaje.

GLAVA II	37
----------	----

Ana otkriva svoje tajno skrovište. Sava se giba – to je zbog riba! Kako je Ana intervjuisala samu sebe, i kakve veze ima planina Kilimandžaro s najboljim godinama za jednu ženu. Veoma zanimljive stvari o jednom starom zimskom kaputu i devojci koja ga je nosila...

GLAVA III	45
-----------	----

O pisanju memoara uopšte, a posebno o naslovu „Život na brzaka“, kako bi trebalo da se zovu Anini memoari, i

o tome kako su tri starca delila svet još davno pre njenog rođenja. Jalta-Jalta, fifi-fifi i ti fazoni. Te lude osamdesete godine Anine bakute.

GLAVA IV

53

Ana vodi međunarodne razgovore u Studentskom domu na Novom Beogradu. Krvava povest nesrećnog zeca koji je pravio neprilike u pijanom stanju. Šta se dogodilo jednom Burzi u Milanu, i otvaranje Anine izložbe sa zatvaranjem kritičara (u ludnicu!).

GLAVA V

59

U kojoj Ana naširoko raspreda o rođenim Beograđankama. Šta je još sve izmislio grad Beograd osim njih? O seljakanju i gluvarenju. Ana je Ana je Ana.

GLAVA VI

71

Istorija deda Gavrila i njegovog visokog odlikovanja, bez ikakve druge svrhe u ovoj knjizi sem da zabavi površnog čitaoca. Anina razmišljanja o daljim sudbinama Beograđanki i bazanju po aprilskoj kiši.

GLAVA VII

81

Kako je Ana čabrirala u školi. Razgovori ugodni sa rođenim ocem. Žan-Pol Sartr i Simon de Bovoar otkrivaju maloj Ani užasnu tajnu njenog porekla. O zakrpama na engleski način.

GLAVA VIII

91

Sadrži Anino bekstvo iz rođene joj kuće i vrlo neobičan susret sa lažnim slikarom Mišelinom u ekspres-restora-

nu kod Ruskog cara. Preporučujemo strpljivosti čitaoca i neka Anina razmišljanja o generaciji kokakoličara i njenim ljubavnicima, koja veoma usporavaju već ionako razvučenu radnju ove knjige pisane isključivo za zabavu čitaoca.

GLAVA IX 110

Jedno veoma kratko poglavlje o veoma dugoj Aninoj zaljubljenosti u tipa iz kioska na uglu njene ulice.

GLAVA X 117

I verujte mi na reč, kad su se vrata otvorila propustivši Mišelina, koji se vraćao sa umivanja, prvi put posle slučaja sa čovekom iz kioska učini mi se da tu ne bih imala šta da dodam! Bila sam, dakle, stvarno zatelebana preko ušiju. Ali stvarno!

GLAVA XI 134

U kojoj glavna junakinja ove knjige govori o tome šta će da postane kad odraste. O punjenju pešćanih časovnika, šetanju irskog psetera, siru gorgonzoli i vojnoj muzici. Stari Marks navija za Anu, jedan šofer se žali na svog gazdu.

GLAVA XII 153

Ana se vraća kući, gde njeni roditelji koračaju na prstima. Za to vreme Mišelino stoji na braniku njene i njegove otadžbine, ali se u čitav slučaj upetljavaju ptice i bube slavonske ravnice. Slede razmišljanja o tome kako treba da izgleda Anin budući muž i neka usputna razmišljanja o drugim stvarima, koje nikada neće saznati oni što su pre

vremena napustili čitanje ove knjige, pisane isključivo za zabavu čitaocima.

GLAVA XIII

162

Iz čistog sujeverja, zbog kojega čak i hoteli mnogo otmeniji od ove knjige nemaju apartman broj 13, pisac preskače ovu glavu da ga ne bi terao baksuz i odmah prelazi na sledeće poglavlje.

GLAVA XIV

163

Posle glave XIII, u kojoj se dogodilo mnogo toga, i koju će kritičari s pravom smatrati najuspelijim poglavljem ove hronike o Ani, našu glavnu junakinju pokušavaju da izleće od ljubavi prema Mišelinu odvajajući od usta i šaljući je u beli svet. Priča o brisanju preko crte, o Drndi i babi, dami s kućencetom, i o tome kako je strašno kad vam niko ne veruje.

GLAVA XV

181

U kojoj jedan psihijatar pokušava da izleći Anu od ljubavi na prvi pogled, dok ona hrabro uzvikuje: „Živeo poljubac na čelu sa poljupcem u čelo!“ Ovo poglavlje je zabranjeno za omladinu ispod trinaest godina jer govori u ogromnim količinama o seksu.

GLAVA XVI

196

Šesnaesto poglavlje ufuralo je u ovu knjigu na divljaka, bez znanja pisca, koji se odmarao posle ručka prekinuvši načas diktiranje. Daktilografkinja M. B. iskoristila je taj trenutak njegove slabosti i napisala glavu pod naslovom: „Čarli, ne ostavljaj me nikad samu dok tranda svira!“ Naravno da čitava stvar nije nimalo literarno uspela, pošto

daktilografkinja M. B. kuca naslepo. Dakle, šta je kazala Ana te večeri oko desetke, protežući se od jastuka, na severu, do Čarlija pored nogu, na krajnjem jugu svoga kreveta?

GLAVA XVII

206

Govori o sitnicama koje život znače, izbegavajući bilo kakvu lažnu radnju, što poput veštačkog disanja održava u životu sirote udavljene hronike. Umesto toga, Ana najzad izvlači svoju dragocenu, dugo skrivanu i pažljivo čuvanu zbirku skupocenih banalnosti da bi je prvi put prikazala radoznoj publici.

GLAVA XVIII

230

Istorija nekoliko udara koji su potresli Aninu porodicu. Kako maman izvodi svoju čuvenu operaciju „Veliko spremanje“, i kako je bakuta tajno ukopava. Matori vadi porodicu iz čabra, i pored dva tipa koji izdaju uši pod kiriju.

GLAVA XIX

244

Ovo poglavlje, ovako kako stoji, zakupila je naša poznata firma ANEX-MANEX INTERCONTINENTAL kao oglasni prostor. Pisac je pristao na taj posao da bi pokrio troškove štampanja hronike o Ani, pisane isključivo za zabavu čitaoca, ukoliko čitava stvar čabrira. Dakle, još jedanput: zapamtite – ANEX-MANEX INTERCONTINENTAL na preko pet kontinenata!

GLAVA XX

255

„Oćete malo o žurkama? Šta, zar i vi? Pa to je načisto smak sveta!“, kazala je Ana piscu ove hronike jedne večeri dok su gluvarili na čošku kod „Ruskog cara“. U ovom poglavlju ona je inače odevena u svetloplave farmeriške, što

je veoma važan podatak za kostimografe „Twentieth Century Foxa“ („Tventi senčeri foksa“) ako ova hronika jednog dana bude filmčuga sa seksi-endom. Inače, kad je u našoj ulici neko zrikav, zovu ga takođe – „Tventi senčeri“, zato što njegov pogled podseća na reflektore koji se ukrštaju na zvezdanom nebu.

GLAVA XXI

269

Ana najpre filozofira o životu u dvoiposobnoj mašini za mlevenje mesa, iznosi slučaj jednog fizikusa i zaključuje da je Novu godinu najbolje čekati privatno. Ona, inače, žarko čezne da nekog zezne!

GLAVA XXII

295

Posle beskrajnog masiranja o svemu i svačemu, autor ove hronike, pisane isključivo za zabavu čitaoca, odlučuje da snažnim dramaturškim zahvatom gurne sirotu, uvelu radnju knjige napred, pa zbog toga šalje Anu da brani Beograd.

GLAVA XXIII

302

Mala Ana optužena za sabotažu operacije „Osvajanje Beograda“, umesto da se brani ili angažuje advokata, otvara dosje o Suletu sa Ade. Zakon o hlebu namazanom mašću i posutom alevom paprikom i neki drugi veoma važni zakoni o šantungu i bombardovanje atoma. Gosn Suletovi pogledi na bratstvo i jedinstvo i kako su se događaji naglo iskomplikovali.

GLAVA XXIV

315

U kojoj Ana i dalje veze o gosn Suletu, svom frendu sa Ade Ciganlije, jer apsolutno nije u stanju da se zausta-

vi čim krene sa opisivanjem tog živog fenomena, ma šta o toj stvari mislili oni koji vole žestoku radnju i povezane događaje. Čitalac ovog poglavlja, kao nagradu za svoj trud, sasvim besplatno dobija priču o čuvarima Zokijevog stana.

GLAVA XXV

322

„Bez guranja, molim!“, uzviknuo je autor ove hronike, pisane isključivo za zabavu čitaocima, pre nego što je prešao na prekucavanje autentičnih beležaka jedne Ane. Zahvaljujući ovoj devojčici, Sule sa Ade upada naglavačke u sve udžbenike o besednicima i besedništvu, dok pisac zauvek ispada iz takozvane ozbiljne književnosti.

GLAVA XXVI

333

Ako pažljivo odvojite levo uvo, dragi čitaoče, čućete kako prema ovom najkraćem poglavlju u hronici zviždi brzi voz, noseći maloj Ani njenog Mišelina koji se vraća iz vojske. Čekajući na peronu broj šest Železničke stanice u Beogradu, Ana šapuće svom mačoru Čarliju poslednji monolog ove knjige, pisane samo za zabavu čitaocima. Isključivo pravo na prešampavanje Beležaka jedne Ane, osim pisca, zadržava još i „Njujork tajms“, „Distributed By King Features Syndicate“ i Institut za izučavanje fenomena Ane – London, Carnaby Street 167.

O AUTORU

339

PREDGOVOR

Sastoji li se naša moć ili naša slabost i od knjiga koje smo čitali i voleli? Hoće li nešto od te moći i te slabosti preći i na one koji dolaze posle nas, ako otkriju ista vrela?

Od kada znam za sebe svi me pitaju da li sam ja Ana o kojoj je napisana ova knjiga.

Ima li bolje prilike od ove da odgovorim?

Najjednostavnije bi bilo da napišem da sam to zaista ja i da na taj način, jednom zauvek, stavim tačku na tu temu. Ali, to ne bi bilo baš sasvim u redu. I moja mama se zove Ana.

U vreme kada su *Beleške jedne Ane* izašle iz štampe još uvek nisam čitala tatine knjige, ali već tada sam bila fascinirana ilustracijama koje su pratile tekst. Gledala sam kako nastaju, za kuhinjskim stolom u Kondinoj ulici, na izgled lako, zaključila da nema lepšeg posla i da ću se svakako i ja jednog dana time baviti.

Ova knjiga, koja se prvo pojavila u časopisu *Bazar* gde je izlazila u nastavcima, vraća nas u jedno srećno, čedno vreme, koje nije slutilo na sve ono što nam se dogodilo

kasnije. *Beleške jedne Ane, Foliranti, Provincijalac, Offpriče, Ada ili Od sedam do tri*, dragocena su svedočanstva o danima kada smo svi bili mlađi i sa više optimizma gledali na budućnost. Novi čitaoci, koji se možda sada prvi put susreću sa prozom Mome Kapor, naći će u njegovim ranim tekstovima neke od odgovora koji će im pomoći da bolje shvate sadašnji trenutak jer Ana nastavlja svoj život, nezavisno od našeg poimanja vremena. Ona je arhetip Beograđanke koju i danas srećemo.

U tim mojim ranim knjigama, baš kao i na slikama, oseća se nada da ćemo njima promeniti život, oseća se vreme kad smo se borili i prinosili licu rastvorene stranice tek izašle knjige, udišući miris sveže otisnute štamparske boje iz davnog doba tipografije koju je zamenila bezosećajna elektronika. Danas više ne mirišem knjige kada izađu; jedva da ih dodirnem pre nego što ih otklonim od sebe ispisavši nekome posvetu.

Za gotovo tri decenije koje su Momo i Ana proveli zajedno nastale su neke od meni najdražih knjiga. Moja sestra i ja se radujemo što će se one ponovo naći u štampi i što je prva upravo ova, u čijoj posveti stoji:

Ani i Jeleni, njihov ludi otac.

Ana Kapor
Rim, maja 2018.

*Ani i Jeleni
njihov ludi otac*

UFUR

Volim te, devojčice, vrtirepu jedan, zunzaro, folirantkinjo jedna, dok ideš u svojoj jedinoj džipsi-suknji i žutoj majici bez rukava kao da je ceo Beograd tvoj, i ližeš sladoled od čokolade, vanile i citriona, mešano, pa zastaješ po kraj preskupih stvari koje nikada nećeš imati, koje ti niko nikada neće kupiti, budalo jedna blesava, a ne znaš kuda ćeš, nego bazaš, onako bez veze, za svoj groš, još neuhvaćena, još ničija, dok na svakom ćošku postavljaju zamke ocvali lepotani sa bludnim mislima u glavi, mangaši pred bifeima, laponci po parkovima, manijaci u podzemnim prolazima, genteru u robnim kućama, siledžije na zadnjoj platformi trolejbusa – sve je protiv tebe, mala moja, svi bi da te dovate, svi bi hteli da se uvere da nemaš ništa pod majicom, nego da ti grudi stoje onako, same od sebe, svi žarko čeznu da te zeznu i odvuku u mračne gajbe, u tamne hodnike, u vetrovite parkove, dok ideš tako ničija, bez veze.

Pustili te napolje sa lanca i kazali da se vratiš do de-
vetke, a ako se ne vratiš – da ćeš naći kuću zaključanu pa
spavaj gde oćeš, jer ovde će biti onako kako ja kažem, dok
si pod mojim krovom, a kad budeš imala svoju kuću, radi
kako znaš! – rekli su i pustili te, pa zirkaju iza zavese, svi
se nadžidžali, i keva, i bakuta, i tetka Gina što je u gosti-
ma, a na kraju ni matori nije izdržao, nego bacio novine i
dovukao se iza keve, da vidi, kao, šta se to dešava.

„Bože, kad pre izraste ovo dete!“

„Kako proleti vreme!“

„Kolko do juče igrala se ispod stola, ma sećaš li se?“

„Bože, kad pre izraste!“

„Vidi je, vidi samo kako gazi...“

„Isti bakutin hod!“

„Ili je u struku više na teta Nenu?“

„Rastu deca zbog vitamina...“

„Da mi je samo znati kuda li je naumila?“

„Gde li će i s kim li će?“

„Ima li koga?“

„Ima da ti ne kažem šta... Još je rano!“

„A tebi u njenim godinama nije bilo rano, a?“

„Ode!“

„Zamače iza ćoška...“

„Trebalo je da ponese džemper!“

„Naći će ona već nekog da je zagreje...“

„Jezik pregrizo!“

„Što? Danas deca brzo sazrevaju...“

„Moja je, bogami, još pravo dete...“

„Videćeš ti jednog dana svoje dete...“

„Bolje bi ti bilo da skuvaš kafu!“

„Otišla...“

Pustili te tako u beli svet, na beogradske ulice, i dali ti hiljadarku da se isprovodiš namrtvo, pa si odmah iza ćoška kupila:

sladoled – trista

žvaku „hobi“ – sto

filter „jugoslaviju“ – trista pedeset

i još ti ostalo da staneš na tačnu vagu.

Četrdeset i osam i petsto grama, gospođice, hvala, izvolte, i drugi put, nazdravlje!

Četrdeset i osam i petsto grama smešnih ideja, viceva, seksa, kože i kostiju i jamica na obrazima, pročitanih knjiga, spavanja na levoj strani i sanjanja u bojicama i plakanja na tužnim filmovima, a u glavi:

leve pritoke reke Nil,

mlađe venčane planine i

društveni sistemi koji su se maksimalno razvijali od rodovskog i robovlasničkog, preko feudalnog, buržoaskog do socijalističkog, i još jednačine sa tri nepoznate

i romantizam u srpskoj poeziji (tvoj pismeni zadatak), i sedam neprijateljskih ofanziva

čula opažanja

Galileo Galilej i

Osmeh Omara Šarifa

i Veliki medved

ruski klasici sa bradama

i lukavo zaobiđeno začće i

kako se oplođava tučak i

materica i semenovodni kanali

pred kojim se mlada profesorka zbunila i zacrvenela, pa zamucala, a tebi posle te lekcije bilo nešto čudno smešno, pa si se kikotala ko šašava: mislila si da tu ima neke

misterije, a od svih reči za ženu koja očekuje bebu najviše ti se dopao izraz

blagosloveno stanje,

dok su ti ostali izrazi bili gadni: kao da se odnose na krave ili žirafe:

gravidna

trudna i

u drugom stanju,

u kom to stanju, keve ti?

Evo ti sad predmeta Poznavanje društva! Evo ti ga sad! Nikog ne poznaješ u varoši, a svugde okolo zamke. Dobila si peticu iz Poznavanja društva, a ne poznaješ ni svoju rođenu familiju, i ne znaš:

da su te gledali kroz prozor sve dok nisi zamakla za ćošak, a da su te pre toga:

pokrivali po noći,

prali ti guzu i posipali je bebi-praškom da te ne peče kad se upiškiš,

da su prislanjali uvo na tvoje maleckke grudi, ove iste što u njih zija i vojska i civili, i slušali dišeš li?

„Bogami, ona ne diše!“

„Diše!“

„Ma, ništa ne čujem!“

„Pa, uštini je, videćeš da diše!“

„Gle, stvarno diše, sunce mamino!“

I zvali doktora kad ti je temperatura skakala na četrdeset i dva, a doktor kazao:

„Ništa, ništa, gospođo, kod dece su te temperature uvek visoke!“

Pa prepisivao odmah antibiotike jer mu je to najlakše, a bakuta sve prosipala u WC i mazala te toplim uljem i

davala ti da piješ kamilicu, pa te učila da pevaš „Tamo daleko...“ i

ostavljala ti malo testa da sama mesiš kolače, da ne govorimo o tome kako si bila najlepše dete u gradu i u francuskom zabavištu, gde sve vaspitačice kotrljaju slovo r i afektiraju na mrtvo ime, i da si položila iz cuga sve testove, pa mama posle kazala:

„Nije što je moje dete, ali učiteljica mi kaže da je to zaista čudo i da još niša slično nije srela u svojoj karijeri! Bogami!“

A kad su te jedanput pustili na Divčibare sa školom, keva ti čitavu noć preplakala, a ujutru se keva i matori podževeljali bez razloga oko toga koji će ko deo novina dobiti – on dobio oglase, a keva politiku! – a u stvari kuća bila neverovatno tiha i prazna, a toliko se spremali da se provedu na mrtvo ime kad ti odeš, i da izlaze svuda! Đavola!

A kad ste bili na Stadionu JNA, samo je tebe snimatelj sa televizije hvatao u krupnom planu četiri i po puta dok si radila sletske vežbe, a ona seljančura iz komšiluka opet kazala da te nije ni videla (nije mogla od pakosti), jer kako da te ne vidi, kako samo ona, kad su te svi lepo videli četiri i po puta: i tetka Gina, i teća Dača, i keva, i matori, i još mesar kazao kevi: „Gospođo, video sam vam sinoć malu na televiziji, pa baš kažem ženi: pogle, koliko je izrasla mala iz komšiluka! Oćete li od buta ili od bubrežnjaka? Suvih rebara – nestalo!“

Ništa ti to ne znaš, budalo jedna blesava, šašavice, zunzaro, ćorice ćorava sa minus jedan i po (ali, kazao je doktor da će se to s vremenom popraviti!), ništa ti ne znaš dok bazaš naokolo bez veze, a vreme leti li leti, pa vataš

poslednji trolejbus za tvoj kraj i posle se prevrćeš u krevetu, jer ti svi oni prizori ne daju mira, sve ono bogatstvo i sav onaj lepi svet, svi oni izlozi, a još ti nije jasno da si najskupocenija ogrlica u varoši, ribica u gradskom akvarijumu, najekskluzivniji maneken za jamice na obrazima, nosilac najglatkije kože prvog reda sa zlatnim pramenjem iza uva, vlasnica dve leve noge sa štiklama koje kriviš prema unutra, i još ti nije sasvim jasno kako će se noćas u svojim dosadnim krevetima prevrtati i okretati s jedne na drugu stranu najpametniji, najhrabriji, najlukaviji i najmoćniji ljudi u gradu koji su te videli u prolazu kako ližeš sladoled od vanile, čokolade i citrona, mešano; oni što su stajali tik uz tebe u trolejbusu koji je bio poluprazan i piljili ti u vrat i u grudi kad se nagneš malčice napred, i oni što su zviždali za tobom, i oni drugi što su podruku vodili ugojene žene, pa koristili priliku da se očešu za jedan pogled, govoreći – da, da, svakako ga kupi! – svojoj ženi koja je baš kazala da je veće prekrasno, svi oni.

Tebi govorim, šašavice, kud zijaš!

Dakle, drage moje devojčice, nije uopšte važno imate li četrnaest, sedamnaest, dvadeset ili pedeset šest godina! Susretao sam ja i devojčice od sedamdeset i dve, i odmah se nekako videlo da su još klinke: mislim, videlo se to po načinu na koji su zirkale unaokolo i krile smešak u prste, kako su isprobavale perikla sa loknama boje zlata u robnoj kući ogledajući se malčice iskosa i vrlo koketno – bile su to prave klinke od sedamdeset i dve godine, na časnu reč! Jer, drage moje naglo ostarele devojčice, niste vi krive što se život našalio s vama, pa vas jednog jutra probudio kao i obično u pola šest, kad ono – osam banki. Opa! A vi se još pitate da li je 1900. i neke trebalo da popustite

jednom putujućem glumcu i dozvolite mu da vas poljubi u kućnoj veži (šta li ono beše s njim?), pitate se i pitate se, a sve idete na prstima da ne probudite unuke; bosim nogama šljapkate po betonu (koliko sam vam samo puta rekao da navučete papuče, a vi opet ništa!), oblačite se onako još spavajući i ložite peć, pa ronite kroz jutarnji smog da kupite kilo polubelog, paket butera, jogurt, kifle, mortadelu i, „molim vas, trista grama mlevenog, ako može mešano, za sarmicu...“ – a tamo, već vam je osam banki, a još niste načisto da li je trebalo dozvoliti onom putujućem glumcu da vas coki, ili nije?

Dakle, drage moje devojčice, ma koliko da vam je godina, pitaćete me svakako gde sam se sve susretao sa ovom malom brbljivom Anom? Pa, profesionalni šetač kakav sam ja muva se prilično po varoši, a ta mala je neprestano bila napolju: često sam se pitao spava li uopšte to dete kod svoje kuće? Mislim da bi maloj Ani savršeno odgovarao naziv kojim su ovenčane neke beogradske devojčice što neprestano zuje po ulicama na relaciji Slavijska–Kalemegdan: zovu ih, naime, lujikama! E pa, lujike su neprestano u pokretu, neprekidno lunjaju, lelujaju i landaraju kroz varoš sa onom obaveznom velikom torbom, kombinacijom koferčeta, vreće za spavanje i nesesera. Unutra, naravno, nose spavaćicu; na sreću, danas su spavaćice tako kratke i tako tanke da bez muke staju i u kutiju od šibica, a da se palidrvca ne moraju izbaciti napolje; tu je i četkica za zube, pastu će već naći tamo gde budu pajkile, bočica „Ma grifa“ i raskupusani udžbenik sociologije. Lujike zapravo ne žele da izgube ništa od života, ne žele da propuste ni jedan jedini kadar filma koji se vrti po ulicama, one su u stvari samohodne, jer u svom neseseru

imaju sve stvari neophodne za život, uključujući tu i pepermint! Kada odlaze od kuće, obično dovikuju sa stepeništa:

„Mama, idem da učim kod Baneta; vratiću se u petak!“

Čitava stvar, naravno, dešava se u ponedjeljak.

E pa, malu Anči, koja je jedna izrazita lujika, susretao sam na najrazličitijim mestima, a najviše na mom ćošku i u samoposluži gde kupujem ružicu, čokolade sa lešnicima, cigarete i žvakerone. Pričala mi je obično o sebi dok smo džonjali u redu, a jedanput (bilo je to u martu 1970) ispričala mi je čitava tri poglavlja ove knjige dok smo čekali zubara da nam popravi njupavce. Leti se nepozvana pojavljivala na Savi; jednostavno, zatekao bih je na svom čamcu kako me čeka sa nogama u vodi i ljubazno se smeši. Ada Ciganlija, tačnije rečeno, njeno veoma zeleno drveće, jako su se dobro slagali s bojom njenih očiju. To priznajem. Najviše je volela da priča plivajući. Sećam se, u avgustu 1969. spuštali smo se nizvodno od Makiša do ušća Save u Dunav i ona nije prestajala da veze ni jedan jedini minut, čak ni onda kad joj je savska voda ulazila u usta. Još i sad mi u ušima odzvanja njena čuvena rečenica kojom me je dočekivala na pramcu, privlačeći užetom čamac obali:

„Jeste li možda za jedno malo druženje na brzaka?“

E pa, u poslednje vreme malo je viđam. U stvari, ponekad začujem kako se neko šašavo cereka da sve pršti, okrećem se, tražim je i pronalazim na drugoj strani ulice. Korača sa nekim veoma mršavim mladićem paperjaste brade, jednim od onih prilično konfekcijskih momaka iz Knez Mihailove (ne zamerite, to govori zloba iz mene), zagrljeni su, naravno, ali on me i pored toga

gleda sa blagom mržnjom. Verovatno, čak i na sunčanoj strani ulice nekako oseća da sam pomalo zaljubljen u njegovu Anči, i sasvim sam siguran da me posle ogovara, a mene je tako lako ogovarati – svakoga dana pružam milione povoda za ogovaranje.

Pre neki dan videh da moja mala Ana nosi onu široku trapezastu haljinu bez struka, i učini mi se da je ne nosi bez razloga! Prolepšala se, postala nekako blaga, izgubio se onaj njen čuveni cinični smešak u uglu usana, a najlepša stvar na njoj su i dalje njene pegice – sada ih ima još više, jer je po mojoj amaterskoj proceni zagazila duboko u blagosloveno stanje. Već je vidim kako ulazi u trolejbus na prednja vrata vičući:

„Šta je, bre, šta si zinuo? Bebironi ufuravaju u modu!“

A zatim ponosno seda na ono sedište pokraj vozača iznad koga piše REZERVISANO ZA RATNE VOJNE INVALIDE!

Što jest, jest, dugo smo se rastajali... I taman kad odlučismo da se ona uda, a ja da najzad postanem ozbiljan pisac, neko se vrati i kaže, na primer: „Hej, nisam ti još ovo pričala!“ ili „Reci, a šta se dogodilo posle toga?“ Drage moje devojkice, čitava ta stvar podsećala je na one grandiozne završetke simfonijskih dela Petra Iljiča Čajkovskog; taman kad pomislite da je stvar najzad gotova, orkestar opaljuje još jednu grmljavinu, a ljubavnici se vraćaju da još jedanput kažu jedno drugome da se više nikada neće zabavljati!

Mala Anči mi je tako, najmanje pet godina, zviždala ispod prozora ili mi nameštala zasede na čošku i pričala svoj život na levo uvo, a ja posle pokušavao da se svega setim i kucao na pisačkoj mašini pomoću dva prsta. Da

sam sve te godine odvojio za pisanje „Ane Karenjine“, na primer, već bih imao svoj sopstveni komforni spomenik na Kalemegdanu, gde sam ošacovao jedno zaista prijatno mesto, odmah desno pokraj glavne šetačke staze. Ume-
sto toga, šta sam radio? Jedanput sam četiri dana i četiri
noći tajno snimao na veoma starom magnetofonu mar-
ke „Grundig TK-46“ Ančin monolog, od čega je najmanje
tri četvrtine priče bilo ispričano kroz usta puna kikirikija,
a ostatak uz obavezno grickanje semenki.

Najzad, kada je otišla iz mog života, seo sam za svo-
ju izdrndanu pisaću mašinu, okružio se pepeljarama u
ogromnim količinama, a u sve tajne džepove posakrivao
zalihe cigareta za pola godine i počeo da puštam one tra-
ke i da razmotavam salvete na kojima sam krišom beležio
njene fazone.

Na kraju, evo te knjige koja će konačno pokvariti vaš
odnegovani književni jezik.

Dva bela medveda iz Zoološkog vrta i ja tonemo u
zimski san. Toliko mi se spava, nemate pojma! Probudite
me jedino u slučaju da se mala Ana vrati. Inače, ujedam!

Autor

